BENDROJO TEISMO (penktoji kolegija, kurioje posėdžiauja penki teisėjai) SPRENDIMAS

2026 m. sausio 28 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Muitų sąjunga – Sąjungos muitinės kodeksas – Importo ir eksporto procedūros – Tarifinės kvotos – Kvotos išnaudojimas pirmąją jos galiojimo dieną – Kvotos numerio neįtraukimas į TARIC kodą – Vėlesni muitinės deklaracijos pataisymai, kad jį būtų galima įtraukti į kvotą – Sąvoka „[taisymas, leidžiantis deklarantui] įvykdyti savo pareigas, susijusias su atitinkamos muitinės procedūros įforminimu prekėms“ – Reglamento (ES) Nr. 952/2013 173 straipsnio 3 dalis“

Byloje T-177/25

dėl *Naczelny Sąd Administracyjny* (Vyriausiasis administracinis teismas, Lenkija) 2024 m. gruodžio 30 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2025 m. vasario 24 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

C. sp. z o.o. sp.k.

prieš

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku,

dalyvaujant

Prokurator Krajowy,

BENDRASIS TEISMAS (penktoji kolegija, kurioje posėdžiauja penki teisėjai),

kurį sudaro pirmininkas M. Sampol Pucurull, teisėjai T. Pynnä, J. Laitenberger (pranešėjas), M. Stancu ir W. Valasidis,

generalinis advokatas J. Martín y Pérez de Nanclares,

kancleris V. Di Bucci,

atsižvelgęs į tai, kad 2025 m. kovo 12 d. Teisingumo Teismas pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 50b straipsnio trečią pastraipą perdavė Bendrajam Teismui prašymą priimti prejudicinį sprendimą,

atsižvelgęs į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 50b straipsnio pirmos pastraipos c punkte nurodytą sritį,

* Proceso kalba: lenkų.

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– *C. sp. z o.o. sp.k.*, atstovaujamos *radcowie prawni* G. Flisiak ir P. Kubala,

– Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos B. Majczyna ir D. Lutostańska,

– Europos Komisijos, atstovaujamos B. Eggers ir K. Herrmann,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

1 *Naczelny Sąd Administracyjny* (Vyriausiasis administracinis teismas, Lenkija) prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl ESS 2 straipsnio ir 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (OL L 269, 2013, p. 1; toliau – Sąjungos muitinės kodeksas), 22 straipsnio 3 dalies, 120 straipsnio 1 dalies ir 173 straipsnio 3 dalies išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant pagal Lenkijos teisę įsteigtos bendrovės *C. Sp. z o.o. Sp. k.*, kuri importuoja, be kita ko, natūralų medų, ir *Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku* (Gdansko mokesčių administracijos direktorius, Lenkija; toliau – muitinė) ginčą dėl šios muitinės atsisakymo taikyti nulinę muito normą prekėms, kurias C. importavo iš Ukrainos į Europos Sąjungą.

Teisinis pagrindas

Sąjungos muitinės kodeksas

3 Sąjungos muitinės kodekso 15 straipsnis suformuluotas taip:

„<...>

2. Pateikdamas muitinei muitinės deklaraciją, laikinojo saugojimo deklaraciją, įvežimo bendrąją deklaraciją, išvežimo bendrąją deklaraciją, reeksporto deklaraciją ar pranešimą apie reeksportą arba prašymą išduoti leidimą ar priimti kitą sprendimą, atitinkamas asmuo prisiima atsakomybę už visus toliau išvardytus atvejus:

a) deklaracijoje, pranešime arba prašyme pateiktos informacijos tikslumą ir išsamumą;

<...>“

4 Sąjungos muitinės kodekso 22 straipsnyje nurodyta:

„1. Asmuo, prašantis priimti sprendimą, susijusį su muitų teisės aktų taikymu, pateikia kompetentingai muitinei visą jos prašomą informaciją, būtiną, kad ji galėtų priimti tokį sprendimą.

Be to, laikantis muitų teisės aktų nustatytų sąlygų, prašymą priimti sprendimą gali pateikti keli asmenys, ir priimtas sprendimas gali būti taikomas keliems asmenims.

Išskyrus atvejus, kai nustatyta kitaip, kompetentinga muitine laikoma muitinė, veikianti toje vietoje, kurioje laikomi ar yra prieinami pagrindiniai muitinei reikalingi pareiškėjo apskaitos registrai ir kurioje bus vykdoma bent dalis veiklos, kuriai taikomas sprendimas.

<...>

3. Išskyrus atvejus, kai nustatyta kitaip, kompetentinga muitinė nedelsdama ir ne vėliau kaip per 120 dienų nuo prašymo priėmimo dienos priima 1 dalyje nurodytą sprendimą ir praneša apie jį pareiškėjui.

Kai muitinė negali priimti sprendimo per nustatytą jo priėmimo terminą, ji iki to termino pabaigos apie tai informuoja pareiškėją, nurodydama priežastis ir kitą laikotarpį, kuris, jos manymu, būtinas sprendimui priimti. Išskyrus atvejus, kai nustatyta kitaip, tas kitas laikotarpis yra ne ilgesnis kaip 30 dienų.

Nedarant poveikio antrai pastraipai, muitinė gali pratęsti sprendimo priėmimo terminą, kaip nustatyta muitų teisės aktuose, jeigu pareiškėjas prašo pratęsimo padėčiai pataisyti, siekdamas įvykdyti sąlygas ir atitikti kriterijus. Apie tokį padėties taisymą ir jai pataisyti reikalingą papildomą laikotarpį pranešama muitinei, kuri nusprendžia dėl sprendimo priėmimo laikotarpio pratęsimo.

<...>“

5 Sąjungos muitinės kodekso 120 straipsnis suformuluotas taip:

„1. 116 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje ir 117, 118 bei 119 straipsniuose nenurodytais atvejais importo ar eksporto muito suma grąžinama arba atsisakoma ją išieškoti siekiant teisingumo, jei skola muitinei yra atsiradusi susiklosčius ypatingoms aplinkybėms, kurias vertinant skolininko veiksmuose nepastebėta apgaulės arba akivaizdaus aplaidumo požymių.

2. Tai, kad susiklostė 1 dalyje nurodytos ypatingos aplinkybės, nustatoma tuomet, kai įvertinus atvejo aplinkybes paaiškėja, kad situacija, į kurią pateko skolininkas, yra išskirtinė palyginti su kitų tuo pačiu verslu užsiimančių veiklos vykdytojų situacija ir kad tokioms aplinkybėms nesusiklosčius jis nebūtų nukentėjęs dėl importo arba eksporto muito sumos surinkimo.“

6 Sąjungos muitinės kodekso 162 straipsnis suformuluotas taip:

„Standartinėse muitinės deklaracijose pateikiami visi duomenys, būtini taikant nuostatas, reglamentuojančias muitinės procedūros, kuriai įforminti deklaruojamos prekės, atlikimo tvarką.“

7 Sąjungos muitinės kodekso 173 straipsnis suformuluotas taip:

„1. Deklaranto prašymu jam gali būti leista pataisyti vieną arba daugiau muitinės jau priimtos muitinės deklaracijos duomenų elementų. Šiuo taisymu muitinės deklaracija negali būti pakeista tiek, kad ji galėtų būti taikoma ne toms prekėms, kurios iš pradžių buvo joje nurodytos.

2. Taisyti neleidžiama, jeigu prašymas pateikiamas po to, kai:

a) muitinė pranešė deklarantui, kad ketina patikrinti prekes; arba

b) muitinė nustatė, kad muitinės deklaracijos duomenys yra neteisingi; arba

c) muitinė išleido prekes.

3. Per trejus metus nuo muitinės deklaracijos priėmimo dienos deklarantui pateikus prašymą, gali būti leista pataisyti muitinės deklaraciją ir po prekių išleidimo, kad deklarantas galėtų įvykdyti savo pareigas, susijusias su atitinkamos muitinės procedūros įforminimu prekėms.“

Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2015/2447

8 2015 m. lapkričio 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/2447, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Sąjungos muitinės kodekso nuostatų įgyvendinimo taisyklės (OL L 343, 2015, p. 558), 49 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Tarifinės kvotos, kurias leista naudoti pagal Sąjungos teisės aktus, kuriuose daroma nuoroda į šiame straipsnyje ir šio reglamento 50–54 straipsniuose nurodytą administravimo metodą, valdomos chronologine tvarka pagal išleidimo į laisvą apyvartą muitinės deklaracijų priėmimo datą.“

9 Įgyvendinimo reglamento 2015/2447 50 straipsnyje nustatyta:

„1. Muitinė tikrina, ar išleidimo į laisvą apyvartą muitinės deklaracijoje pateiktas deklaranto prašymas leisti pasinaudoti tarifine kvota yra galiojantis pagal Sąjungos teisės aktus, kuriais leidžiama tą tarifinę kvotą pradėti naudoti.

2. Jeigu išleidimo į laisvą apyvartą muitinės deklaracija, kurioje pateiktas galiojantis deklaranto prašymas leisti pasinaudoti tarifine kvota, yra priimama, o muitinei pateikiami visi tarifinei kvotai suteikti būtini deklaraciją papildantys dokumentai, muitinė tą prašymą nedelsdama perduoda Komisijai ir nurodo muitinės deklaracijos priėmimo datą bei tikslų kiekį, dėl kurio teikiamas prašymas.“

10 Įgyvendinimo reglamento 2015/2447 51 straipsnio 3 dalyje nurodyta:

„Kiekius pagal kiekvieną tarifinę kvotą Komisija skirsto chronologine tvarka pagal atitinkamų muitinės deklaracijų priėmimo datą, atsižvelgdama į gautus prašymus pasinaudoti ta tarifine kvota ir į tarifinės kvotos likutį.“

Reglamentas (ES) 2017/1566

11 2017 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1566 dėl laikinųjų autonominių prekybos priemonių Ukrainai, kuriomis papildomos prekybos lengvatos, taikomos pagal Asociacijos susitarimą, nustatymo (OL L 254, 2017, p. 1), 1 straipsnyje nustatyta:

„1. Kartu su Asociacijos susitarime nustatytomis nulinėmis tarifinėmis kvotomis, šio reglamento I ir II prieduose išvardytus žemės ūkio produktus leidžiama importuoti į Sąjungą iš Ukrainos laikantis tuose prieduose nustatytų Sąjungos nulinių tarifinių kvotų. Tos nulinės tarifinės kvotos administruojamos taip:

a) nulines tarifines kvotas, taikomas šio reglamento I priede išvardytiems žemės ūkio produktams, Komisija administruoja pagal Įgyvendinimo reglamento <...> 2015/2447 49–54 straipsnius.

<...>“

12 Reglamento 2017/1566 I priede „Nulinės tarifinės kvotos, taikomos 1 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytiems žemės ūkio produktams“ nurodyta:

„Nepaisant Kombinuotosios nomenklatūros (KN) aiškinimo taisyklių, turi būti laikoma, kad produktų aprašymas yra tik nurodomojo pobūdžio. Šiame priede lengvatų sistemos aprėptis nustatoma pagal 2017 m. spalio 1 d. galiojančius KN kodus.“

13 Reglamento 2017/1566 I priede pateikta tokia lentelė:

Eilės numeris	KN kodas	Prekių aprašymas	Metinės kvotos dydis (tonomis grynojo svorio, jei nenurodyta kitaip)
09.6750	0409	Natūralus medus	2 500
<...>	<...>	<...>	<...>

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

14 Reglamentas 2017/1566, kuriuo leidžiama, be kita ko, importuoti į Sąjungą bičių medų iš Ukrainos, laikantis minėto reglamento I priede nurodytų Sąjungos nulinių tarifinių kvotų, įsigaliojo 2017 m. spalio 1 d. Tačiau tą dieną, kuri buvo ne darbo diena, nes buvo sekmadienis, atitinkamas kvotos numeris nebuvo įtrauktas į Europos TARIC (Europos Sąjungos integruotas tarifas) ir Lenkijos ISZTAR (integruota informacijos apie muitų tarifus sistema) sistemas.

15 2017 m. spalio 1 d. C. bandymas pateikti Ukrainos kilmės bičių medaus muitinės deklaraciją kartu su prašymu leisti pasinaudoti Reglamentu 2017/1566 nustatyta kvota Nr. 09.6750, užpildant muitinės deklaracijos 39 langelį, nepavyko. 2017 m. spalio 2 d., kai trūkstamas kvotos numeris buvo įtrauktas į TARIC ir ISZTAR sistemas, C. pateikė muitinės deklaraciją dėl pirmiau minėtos prekės ir, į muitinės deklaracijos 39 langelį įtraukdama kvotos numerį 09.6750, paprašė taikyti nulinį muitą.

16 *Naczelnik Urzędu Celno-Skarbowego w Gdańsku* (Gdansko muitinės ir mokesčių inspekcijos direktorius, Lenkija), patikrinęs muitinės deklaraciją, konstatavo, kad kvota Nr. 09.6750 buvo išnaudota jau pirmąją jos galiojimo dieną, t. y. 2017 m. spalio 1 d., ir 2018 m. kovo 27 d. administraciniu sprendimu nustatė pareiškėjui mokėtiną 17,3 % muito sumą pagal *erga omnes* tarifų sistemą. Gavusi skundą, 2018 m. rugpjūčio 29 d. muitinė patvirtino šį sprendimą.

17 C. pateikė skundą *Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku* (Gdansko vaivadijos administracinis teismas, Lenkija). 2019 m. vasario 13 d. sprendimu šis teismas panaikino muitinės sprendimą ir nurodė jai pateikti papildomos informacijos ir padaryti naujas išvadas dėl atitinkamo kvotos numerio neįtraukimo į kompiuterines sistemas priežasčių, dėl šios problemos atsiradimo momento nustatymo, dėl to, ar ši problema paveikė visus Ukrainos kilmės medaus importuotojus, ir dėl to, kaip kiti importuotojai pateikė savo muitinės deklaracijas, dėl kurių kvota Nr. 09.6750 buvo išnaudota. Šis teismas taip pat nurodė muitinei įvertinti šias aplinkybes pagal Sąjungos muitinės kodekso 120 straipsnio 1 dalyje numatytus kriterijus.

18 Per peržiūros procedūrą, pradėtą po to, kai buvo priimtas 2019 m. vasario 13 d. sprendimas, muitinė papildė su šia byla susijusią medžiagą Lenkijos finansų ministro ir Europos Komisijos paaiškinimais. Iš šios informacijos matyti, kad 2017 m. spalio 1 d. bendras paraiškų kiekis viršijo 2 500 tonų kvotą ir kad importuotojai, pateikdami muitinės deklaracijas tą pačią dieną, faktiškai pasinaudojo kvota Nr. 09.6750. Iš tiesų 2017 m. spalio 1 d. jie paprašė išleisti prekes į laisvą apyvartą ir pritaikyti joms palankiausią šalies muitą, paskui pagal Sąjungos muitinės kodekso 173 straipsnio 3 dalį pataisė savo muitinės deklaracijas ir į jas įtraukė kvotos numerį 09.6750. Šiuo klausimu buvo nustatyta, kad 2017 m. spalio 1 d. deklaracijas iš tikrųjų pateikė 165 importuotojai.

19 2020 m. rugpjūčio 31 d. sprendimu muitinė nepakeitė savo pozicijos ir dar kartą patvirtino Gdansko muitinės ir mokesčių inspekcijos direktoriaus sprendimą. Muitinė laikėsi nuomonės, kad, atsižvelgiant į tai, jog 2017 m. spalio 2 d. buvo atnaujintos TARIC ir ISZTAR sistemos, visi importuotojai atsidūrė tokioje pačioje padėtyje ir turėjo galimybę pateikti muitinės deklaraciją su prašymu leisti importuoti atitinkamas prekes su *erga omnes* muitu, o vėliau – prašymą pataisyti šią deklaraciją ir taikyti nulinį muitą pagal kvotą Nr. 09.6750. Tuo remdamasi muitinė padarė išvadą, kad šios bylos aplinkybės neleidžia pripažinti muitų panaikinimo dėl teisingumo priežasčių, kaip numatyta Sąjungos muitinės kodekso 120 straipsnio 1 dalyje, nes nė vienas importuotojas negalėjo pateikti muitinės deklaracijos iki 2017 m. spalio 1 d., prašydamas leisti pasinaudoti kvota Nr. 09.6750.

20 2021 m. kovo 17 d. sprendimu *Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku* (Gdansko vaivadijos administracinis teismas) atmetė C. skundą dėl muitinės sprendimo. Tame sprendime teismas nusprendė, kad Sąjungos muitinės kodekso 56 straipsnio 3 dalis ir 173 straipsnio 3 dalis pateisina muitinės deklaracijos pateikimą taikant nelengvatinį tarifą 2017 m. spalio 1 d. ir šios deklaracijos pataisymą į TARIC sistemą įtraukus nagrinėjamos kvotos numerį. Šio teismo teigimu, muitinė įvykdė savo pareigas, kylančias iš 2019 m. vasario 13 d. sprendimo, ir prireikus papildė bylos medžiagą. Be to, šis teismas nusprendė: kadangi C. nebuvo vertinama kitaip nei kiti importuotojai, nebuvo įvykdytos Sąjungos muitinės kodekso 120 straipsnio 1 dalies taikymo sąlygos.

21 C. dėl šio sprendimo pateikė kasacinį skundą *Naczelny Sąd Administracyjny* (Vyriausiasis administracinis teismas), kuris yra prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

22 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo teigimu, kyla rimtų abejonių dėl to, ar ūkio subjektas gali pataisyti savo muitinės deklaraciją, kad galėtų pasinaudoti lengvatiniu tarifu, kurio sąmoningai nusprendė nereikalauti pateikdamas minėtą deklaraciją, turint omenyje, kad nebuvo jokios techninės galimybės tai padaryti ir kad pirminė muitinės deklaracijos versija buvo pateikta tik siekiant įgyti pirmenybę prieš kitus importuotojus. Jis pažymi, kad teisė prašyti pataisyti muitinės deklaraciją pagal Sąjungos muitinės kodekso 173 straipsnio 3 dalį yra šios deklaracijos neatšaukiamumo principo išimtis ir kad jos pagrindinis tikslas – įgyvendinti taikytinas muitinės prievoles. Ši teisė turi būti aiškinama siaurai ir apsiriboti klaidų ir spausdinimo klaidų ištaisymu muitinės deklaracijoje, o tai reiškia, kad į muitinės deklaraciją įtraukta importuotojo valios deklaracija negali būti keičiama. Minėtas teismas mano, kad nagrinėdama prašymą dėl ištaisymo pagal Sąjungos muitinės kodekso 173 straipsnio 3 dalį muitinė gali laisvai vertinti jo teisėtumą, atsižvelgdama į importuotojo sąžiningumo kriterijų.

23 Jeigu būtų pripažinta galimybė pataisyti muitinės deklaraciją, kad būtų galima pasinaudoti tarifine kvota, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui taip pat kyla klausimas, ar prašymas pataisyti, siekiant pasinaudoti atitinkama kvota, turėtų būti taikomas atgaline data arba nuo pirminės muitinės deklaracijos pateikimo dienos, ar nuo tos dienos, kai sprendimas leisti atlikti pataisymą tapo galutinis. Šiuo klausimu minėtas teismas pažymi, kad dėl prašymo dėl pataisymo pagal Sąjungos muitinės kodekso 173 straipsnio 3 dalį reikalaujama, kad muitinės administracija priimtų sprendimą dėl šio prašymo per 120 dienų pagal Sąjungos muitinės kodekso 22 straipsnio 3 dalį ir kad šiam sprendimui gali būti taikoma teisminė kontrolė prieš tampant galutiniam.

24 Galiausiai, jeigu būtų pripažinta galimybė pataisyti muitinės deklaraciją siekiant pasinaudoti tarifine kvota, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas dėl galimybės grąžinti skolą muitinei arba atsisakyti ją išieškoti pagal Sąjungos muitinės kodekso 120 straipsnį.

25 Šiomis aplinkybėmis *Naczelny Sąd Administracyjny* (Vyriausiasis administracinis teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar ESS 2 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad suteikiant pirmenybę pasinaudoti [atitinkama] kvota asmenims, kurie pateikia muitinės deklaracijas, ketindami jas vėliau taisyti pagal <...> Sąjungos muitinės kodekso <...> 173 straipsnio 3 dalį, prieš asmenis, kurie per įmanomai trumpiausią laiką pateikia teisingas muitinės deklaracijas, pažeidžiami lygybės, teisingumo ir solidarumo principai?

2. Ar Sąjungos muitinės kodekso 173 straipsnio 3 dalis turi būti aiškinama taip, kad pagal ją leidžiama taisyti muitinės deklaraciją, siekiant „įvykdyti pareigas, susijusias su atitinkamos muitinės procedūros įforminimu prekėms“, ją papildant (pvz., nurodant kvotos numerį) ir *erga omnes* normą pakeičiant lengvatine norma?

3. Ar Sąjungos muitinės kodekso 22 straipsnio 3 dalis, siejama su 173 straipsnio 3 dalimi, turi būti aiškinama taip, kad prašymo taikyti kvotą asmeniui, teikiančiam neišsamią muitinės deklaraciją, pateikimo diena yra jos pirminio pateikimo diena, ar diena, kai administracinis sprendimas, kuriuo muitinė sutinka ją pataisyti, tampa galutinis, darant prielaidą, kad maksimalus sprendimo priėmimo terminas yra 120 dienų?

4. Ar Sąjungos muitinės kodekso 120 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad ypatingų aplinkybių, kurioms susiklosčius atsiranda skola muitinei, sąlyga „kurias vertinant skolininko veiksmuose nepastebėta apgaulės arba akivaizdaus aplaidumo požymių“ taikoma ir tais atvejais, kai skola atsirado nepaisant to, kad teisinga muitinės deklaracija su kvotos nulemta lengvatine muito norma buvo pateikta per įmanomai trumpiausią laiką?“

Dėl prejudicinių klausimų

Pirminės pastabos

26 Visų pirma reikia konstatuoti, kad pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar vėlesnis tarifinės kvotos numerio nurodymas anksčiau pateiktoje ir priimtoje muitinės deklaracijoje, pataisant minėtą deklaraciją pagal Sąjungos muitinės kodekso 173 straipsnio 3 dalį, yra suderinamas su ESS 2 straipsnyje įtvirtintais vienodo požiūrio, nediskriminavimo ir solidarumo principais, jeigu šiuo pataisymu deklarantas siekia užsitikrinti pirmenybę skiriant tarifinę kvotą. Taigi šiuo klausimu iš tikrųjų siekiama išsiaiškinti Sąjungos muitinės kodekso 173 straipsnio 3 dalyje numatytos galimybės atlikti taisymą, kuris yra antrojo klausimo dalykas, ribas. Todėl pirmuoju klausimu nekeliamas atskiras ESS 2 straipsnio aiškinimo klausimas, kaip tai suprantama pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 50b straipsnio antrą pastraipą.

Dėl pirmojo ir antrojo klausimų

27 Pirmuoju ir antruoju klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Sąjungos muitinės kodekso 173 straipsnio 3 dalis turi būti aiškinama taip, kad pagal ją ūkio subjektui leidžiama anksčiau pateiktoje muitinės deklaracijoje nurodyti konkrečios tarifinės kvotos numerį, siekiant šioje deklaracijoje pakeisti iš pradžių prašomą *erga omnes* muitą lengvatine norma.

28 Sąjungos muitinės kodekso 173 straipsnio 3 dalyje numatyta galimybė muitinei deklaranto prašymu per trejus metus nuo muitinės deklaracijos priėmimo leisti pataisyti šią deklaraciją po prekių išleidimo, kad deklarantas galėtų įvykdyti savo pareigas, susijusias su atitinkamos muitinės procedūros įforminimu prekėms.

29 Taigi siekiant nustatyti, ar Sąjungos muitinės kodekso 173 straipsnio 3 dalis taikoma tuo atveju, kai deklarantas vėliau į muitinės deklaraciją įtraukia konkrečios tarifinės kvotos numerį, kad pakeistų iš pradžių prašyto *erga omnes* normą lengvatine, reikia išaiškinti sąvoką „[taisymas, leidžiantis deklarantui] įvykdyti savo pareigas, susijusias su atitinkamos muitinės procedūros įforminimu prekėms“, kaip ji suprantama pagal Sąjungos muitinės kodekso 173 straipsnio 3 dalį.

30 Reikia priminti, kad aiškinant Sąjungos teisės nuostatą reikia atsižvelgti ne tik į jos tekstą, bet ir į kontekstą ir teisės akto, kuriame ji įtvirtinta, tikslus (žr. 2020 m. liepos 16 d. Sprendimo *Pfeifer & Langen*, C-97/19, EU:C:2020:574, 34 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

31 Pirma, dėl Sąjungos muitinės kodekso 173 straipsnio 3 dalies formuluotės reikia konstatuoti, kad įvairiose šio straipsnio kalbinėse versijose, t. y. ispanų, prancūzų ir lenkų kalbomis, atitinkamai vartojamos sąvokos „rectificación“, „rectification“ ir „sprostowanie“. Iš šių sąvokų matyti, kad minėta nuostata leidžia tik ištaisyti muitinės deklaracijos klaidas. Tačiau kitose kalbinėse

versijose vartojamos platesnės sąvokos, panašios į muitinės deklaracijos „pakeitimo“ sąvoką. Pavyzdžiui, versijose vokiečių ir anglų kalbomis atitinkamai vartojamos sąvokos „Änderung“ ir „amendement“. Reikia pažymėti, kad nors tarifinės kvotos numerio įtraukimas į jau priimtą muitinės deklaraciją negali būti laikomas paprastu klaidos šioje deklaracijoje ištaisymu, toks įtraukimas vis dėlto galėtų būti laikomas tokios deklaracijos pakeitimu. Teisingumo Teismas ne kartą yra nusprendęs, kad vienoje iš Sąjungos teisės nuostatos kalbinių versijų vartojama formuluotė negali būti vienintelis šios nuostatos aiškinimo pagrindas ar įgyti prioriteto prieš kitas kalbines versijas. Iš tiesų Sąjungos teisės nuostatos turi būti aiškinamos ir taikomos vienodai, atsižvelgiant į versijas visomis Sąjungos kalbomis. Esant Sąjungos teisės akto įvairių kalbinių versijų neatitikimų, atitinkama nuostata turi būti aiškinama atsižvelgiant į jos kontekstą ir teisės aktu, kuriame ji įtvirtinta, siekiamus tikslus (žr. 2019 m. rugsėjo 18 d. Sprendimo *VIPA*, C-222/18, EU:C:2019:751, 37 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

32 Antra, dėl Sąjungos muitinės kodekso 173 straipsnio 3 dalies konteksto reikia priminti, kad pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją Sąjungos muitinės kodeksas grindžiamas deklaravimo sistema. Ja siekiama kiek įmanoma sumažinti formalumus ir muitinės patikrinimus bei užkirsti kelią sukčiavimui ar pažeidimams, dėl kurių gali būti padaryta žalos Sąjungos biudžetui. Būtent dėl išankstinių deklaracijų svarbos geram muitų sąjungos veikimui Sąjungos muitinės kodekso 15 straipsnyje nustatyta deklarantų pareiga pateikti tikslią ir išsamią informaciją (žr. 2020 m. liepos 9 d. Sprendimo *Unipack*, C-391/19, EU:C:2020:547, 22 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

33 Ši deklarantų pareiga pateikti tikslią ir išsamią informaciją yra priimtos muitinės deklaracijos neatšaukiamumo principo, kurio visos išimtys griežtai įtvirtintos Sąjungos muitų teisės aktuose, išraiška (žr. 2014 m. rugsėjo 17 d. Sprendimo *Baltic Agro*, C-3/13, EU:C:2014:2227, 43 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

34 Nors priimtos muitinės deklaracijos neatšaukiamumo principas pagal Sąjungos muitinės kodeksą sušvelninamas jo 173 straipsnyje numatyta galimybe pataisyti muitinės deklaraciją, vis dėlto ši galimybė yra šio principo išimtis, aiškintina siaurai (2023 m. birželio 8 d. Sprendimo *Zes Zollner Electronic*, C-640/21, EU:C:2023:457, 43 punktas).

35 Be to, toks siauras aiškinimas atspindi Sąjungos teisės aktų leidėjo valią. Tai matyti lyginant Sąjungos muitinės kodekso 173 straipsnio 3 dalies nuostatas, kurias priėmė šis teisės aktų leidėjas, ir tekstą, kurį šiuo klausimu pateikė Komisija 2012 m. vasario 20 d. pasiūlymo COM(2012) 64 *final* dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, 149 straipsnyje. Iš tiesų teisės aktų leidėjas į minėto kodekso 173 straipsnį įtraukė sąlygą, pagal kurią šioje nuostatoje numatyto pataisymo po prekių išleidimo galima prašyti tik tam, kad deklarantas galėtų įvykdyti savo pareigas, susijusias su atitinkamos muitinės procedūros įforminimu prekėms, taip išreikšdamas savo norą apriboti galimybes taisyti muitinės deklaracijas (2023 m. birželio 8 d. Sprendimo *Zes Zollner Electronic*, C-640/21, EU:C:2023:457, 44 punktas).

36 Trečia, dėl pagrindinėje byloje nagrinėjamais teisės aktais siekiamų tikslų reikia pažymėti, kad jie patvirtina Sąjungos muitinės kodekso 173 straipsnio 3 dalies aiškinimą, pagal kurį neleidžiama taisant įtraukti konkrečios tarifinės kvotos numerio į muitinės deklaraciją po jos priėmimo ir prekių išleidimo, siekiant šioje deklaracijoje pakeisti iš pradžių prašytą *erga omnes* normą lengvatine.

37 Viena vertus, kaip matyti iš šio sprendimo 32 punkto, deklarantų pareiga savo deklaracijose pateikti tikslią ir išsamią informaciją atlieka esminį vaidmenį užtikrinant gerą muitinio tikrinimo veikimą ir kovojant su sukčiavimu bei pažeidimais. Taigi šio tikslo siekimas atitinka tai, kad galimybės taisyti muitinės deklaracijas yra griežtai apribotos. Konkrečiai kalbant, su šiuo tikslu sunkiai suderinama tai, kad priėmus ir išleidus prekes muitinės deklaracija gali būti pakeista vien tam, kad vietoj iš pradžių prašytos *erga omnes* normos būtų gauta lengvatinė norma.

38 Šiuo klausimu taip pat reikia pažymėti, kad dėl muitinės deklaracijų peržiūros po prekių išleidimo pagal 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą (OL L 302, 1992, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 4 t., p. 307; toliau – Bendrijos muitinės kodeksas), 78 straipsnį, kuris galiojo prieš Sąjungos muitinės kodekso 173 straipsnio 3 dalį, Teisingumo Teismas nusprendė, kad Bendrijos muitinės kodekso 78 straipsnio tikslas yra priartinti muitinės procedūrą prie realios situacijos (žr. 2017 m. spalio 12 d. Sprendimo *Tigers*, C-156/16, EU:C:2017:754, 31 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Taigi Teisingumo Teismas nusprendė, kad Bendrijos muitinės kodekso 78 straipsnio 3 dalis, kurioje numatyta galimybė muitinei imtis priemonių, būtinų padėčiai sureguliuoti remiantis naujais duomenimis, taikoma, be kita ko, tuo atveju, kai muitinės deklaracijoje yra netyčinių klaidų ar praleidimų (šiuo klausimu žr. 2005 m. spalio 20 d. Sprendimo *Overland Footwear*, C-468/03, EU:C:2005:624, 69 ir 70 punktus ir 2019 m. liepos 10 d. Sprendimo *CEVA Freight Holland*, C-249/18, EU:C:2019:587, 38 punktą).

39 Atrodo, kad muitinės deklaracijos pateikimas, prie jos nepridedant prašymo leisti pasinaudoti Sąjungos teisės aktuose numatyta tarifine kvota iki šios kvotos numerio įtraukimo į TARIC ir ISZTAR sistemas, priklauso nuo savanoriško deklaranto pasirinkimo, o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas. Todėl vėlesnis šio numerio įtraukimas negali būti laikomas muitinės procedūros priartinimu prie realios situacijos, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 38 punkte nurodytą jurisprudenciją, kuri išlieka reikšminga aiškinant Sąjungos muitinės kodekso 173 straipsnio 3 dalį. Iš tiesų tokiu įtraukimu deklarantas siekia ne sureguliuoti savo muitų padėtį, o užsitikrinti su atitinkama tarifine kvota susijusio lengvatinio muito taikymą, pakeisdamas juo *erga omnes* normą, kurią taikyti buvo sąmoningai prašoma pirminėje muitinės deklaracijoje.

40 Kita vertus, reikia priminti, kad iš Įgyvendinimo reglamento 2015/2447 20 konstatuojamosios dalies matyti, jog šiame reglamente nustatytomis tarifinių kvotų valdymo taisyklėmis siekiama užtikrinti teisingą ir vienodą šių kvotų taikymą. Priėmus muitinės deklaraciją pateiktas prašymas taikyti specialią tarifinę kvotą atlikus pataisymą pagal Sąjungos muitinės kodekso 173 straipsnio 3 dalį prieštarautų šiam tikslui.

41 Iš tiesų iš kartu aiškinamų Įgyvendinimo reglamento 2015/2447 49 straipsnio 1-os, 50 straipsnio 2-os ir 51 straipsnio 3-ios dalių matyti, kad prašymas leisti deklarantui pasinaudoti specialia tarifine kvota turi būti pateiktas kartu su pirmine muitinės deklaracija, kad pagal šios deklaracijos priėmimo datą būtų galima nustatyti šios kvotos suteikimo chronologinę tvarką. Atrodo, kad deklarantas, pateikdamas muitinės deklaraciją taikant *erga omnes* muitą Sąjungos teisės aktais leistos naudoti tarifinės kvotos įsigaliojimo dieną ir vėliau, atlikdamas taisymą, pridėdamas tarifinės kvotos numerį šio numerio įtraukimo į TARIC ir ISZTAR sistemas dieną, siekia užsitikrinti pirmenybę skiriant šią kvotą, palyginti su importuotojais, pateikusiais muitinės deklaraciją kartu su prašymu leisti pasinaudoti minėta kvota kuo greičiau po to, kai kvotos numeris įtraukiamas į minėtas sistemas, o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

42 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pirmąjį ir antrąjį klausimus reikia atsakyti, kad Sąjungos muitinės kodekso 173 straipsnio 3 dalis turi būti aiškinama taip, kad pagal ją ūkio subjektui neleidžiama į anksčiau pateiktą muitinės deklaraciją įtraukti konkretaus tarifinės kvotos numerio, kad šioje deklaracijoje iš pradžių prašytas *erga omnes* muitas būtų pakeistas lengvatiniu muitu.

Dėl trečiojo ir ketvirtojo klausimų

43 Trečiuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar vėliau, taisant anksčiau pateiktą muitinės deklaraciją, pateiktas prašymas leisti deklarantui pasinaudoti tarifine kvota galioja ją skiriant atgaline data. Taigi šis klausimas grindžiamas prielaida, kad Sąjungos muitinės kodekso 173 straipsnio 3 dalis turi būti aiškinama taip, kad pagal ją leidžiama vėliau nurodyti kvotos numerį.

44 Galiausiai ketvirtuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, kaip turi būti aiškinamos Sąjungos muitinės kodekso 120 straipsnyje nustatytos skolos muitinei grąžinimo arba atsisakymo ją išieškoti sąlygos. Konkrečiau kalbant, jam kyla klausimas dėl šio straipsnio taikymo tuo atveju, kai skola muitinei atsirado nepaisant to, kad muitinės deklaracija su prašymu taikyti deklarantui pagal tarifinę kvotą nustatytą lengvatinį muitą buvo pateikta kuo greičiau po to, kai kvotos numeris buvo įtrauktas į TARIC ir IZTAR sistemas. Tačiau tokiu atveju, kaip nagrinėjamas pagrindinėje byloje, šis klausimas kyla tik tuo atveju, jei galima manyti, kad muitinė turi teisę skirti tarifinę kvotą remdamasi muitinės deklaracijomis, kurios buvo sąmoningai pateiktos prieš įtraukiant atitinkamos kvotos numerį į minėtas sistemas ir vėliau pataisius papildytos prašymu leisti deklarantui pasinaudoti minėta kvota. Taigi ketvirtasis klausimas taip pat grindžiamas prielaida, kad Sąjungos muitinės kodekso 173 straipsnio 3 dalis turi būti aiškinama taip, kad pagal ją leidžiama atlikti tokį taisymą.

45 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir į tai, kad iš atsakymo į antrąjį klausimą matyti, jog Sąjungos muitinės kodekso 173 straipsnio 3 dalis neturi būti aiškinama taip, kad pagal ją ūkio subjektui leidžiama pataisyti muitinės deklaraciją pridedant tarifinės kvotos numerį, nereikia atsakyti į trečiąjį ir ketvirtąjį klausimus.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

46 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Bendrajam Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (penktoji kolegija, kurioje posėdžiauja penki teisėjai)

nusprendžia:

2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, 173 straipsnio 3 dalis

turi būti aiškinama taip:

pagal ją ūkio subjektui neleidžiama į anksčiau pateiktą muitinės deklaraciją įtraukti konkretaus tarifinės kvotos numerio, kad šioje deklaracijoje iš pradžių prašytas *erga omnes* muitas būtų pakeistas lengvatiniu muitu.

Sampol Pucurull Pynnä Laitenberger

Stancu Valasidis

Paskelbtas 2026 m. sausio 28 d. viešame teismo posėdyje Liuksemburge.

Parašai.